

Domov>Iskanje pravnih strokovnjakov>Polišči izvedenca

Polišči izvedenca

Portugalska

I. Sezname in registri izvedencev

Razen postopkov iz zakonika o razlastitvi ni drugih uradnih seznamov / registra izvedencev na Portugalskem. Zakonik o razlastitvi (odobren z zakonom št. 168/99 z dne 18. septembra) določa, da izvedenci s seznama zagotovijo pomoč v postopku, v katerem gre za širši družbeni interes razlastitve, in postopku v zvezi z izvrševanjem upravne posesti, vključno z arbitražo in fazami pritožbe v obeh postopkih.

Cenitve in preiskave, ki jih opravi izvedenec, se nanašajo zlasti na določitev pravičnega nadomestila, ki ga je treba plačati razlaščenцу. Znesek mora temeljiti na ugotovljenih dejstvih, nujno potrebnih za izračun tega nadomestila.

V skladu z [zakonsko uredbo št. 125/2002 z dne 10. maja](#), ki ureja pogoje za izvajanje nalog izvedenca in arbitra v navedenih postopkih, je [generalni direktorat za pravosodje \(Direção-Geral da Administração da Justiça – DGAJ\)](#) portugalski organ, ki je pristojen za objavljane in posodabljanje [uradnega seznama izvedencev](#) ter spodbujanje postopkov izbire in zaposlovanja izvedencev. Izvedenci imajo zlasti naslednje naloge:

napovedi stroškov ob razlastitvi,

izvajanje preiskav,

izvajanje ocen,

sodelovanje v arbitražnih postopkih.

Poleg tega so izvedenci imenovani z uradnega seznama tudi v primerih, ko zakon dovoljuje razlastitev premičnega premoženja, zlasti v skladu s členom 16 [zakona št. 13/85 z dne 6. julija](#) (portugalski zakon o kulturni dediščini).

Seznam izvedencev se posodablja z rednim pregledom.

Na Portugalskem ni iskalnika izvedencev.

II. Kvalifikacije izvedencev

Kandidati morajo za uvrstitev na seznam izpolnjevati naslednje zahteve:

imeti morajo ustrezno izobrazbo, kot je tista, navedena v [odloku št. 788/2004 z dne 9. julija](#);

stari morajo biti najmanj 18 let;

ne sme jim biti prepovedano opravljanje javne funkcije ali ne smejo biti diskvalificirani za opravljanje nalog, ki jih mora opravljati izvedenec;

biti morajo telesno in duševno sposobni za opravljanje nalog;

opravljeno morajo imeti obvezno cepljenje v skladu z zakonom.

III. Plačilo izvedencev

Izvedenci, ki jih imenujejo sodišča, ne morejo prejeti vnaprejšnjega plačila.

Plačilo izvedencev je urejeno v skladu z določbo iz člena 17 uredbe o stroških postopka, odobrene z [zakonsko uredbo št. 34/2008](#) z dne 26. februarja, v skladu s preglednico IV: med 1 in 10 obračunskih enot (OE) (pri čemer je vrednost 1 enote 102,00 EUR). Portugalsko ustavno sodišče je 1. februarja 2017 z zavezujočim učinkom razglasilo, da je pravilo, ki preperečuje, da bi izvedenec prejel plačilo, višje od praga 10 OE (1 020,00 EUR), neustavno zaradi načela sorazmernosti.

Če izvedenca izbere sodnik, se potni stroški povrnejo vnaprej.

Dolžnost plačila stroškov izvedencu je urejena tako:

V civilnih postopkih

V stroške postopka je vključena nagrada izvedenca. Vsak udeleženec plača svoje nastale stroške postopka in stroške svojega zastopnika. Sodišče udeležencu, ki v postopku v celoti uspe, povrne stroške, potrebne za učinkovito uveljavljanje ali zaščito pravice zoper udeleženca, ki v postopku ne uspe.

Če udeleženec v postopku le delno uspe, sodišče pošteno razdeli povračilo stroškov ali razglasi, da nobeden od udeležencev ni upravičen do povračila.

Država je glede na izid postopka upravičena, da ji udeleženci povrnejo stroške postopka, ki jih krije država, če se ne pričakuje, da bi bili taki stroški izvzeti iz plačila sodnih taks.

V kazenskih postopkih

Stroške za izvedbo kazenskih postopkov, vključno z izvršilnimi postopki, krije država. Če je toženec zakonito obsojen, mora državi povrniti pavšalni znesek drugih stroškov, povezanih na primer s potnimi stroški ali preiskavami, opravljenimi v laboratorijih, ki jih najprej krije država. Vendar je treba v primeru pavšalnega zneska med postopkom zahtevati poročilo izvedenca.

Stranki v zvezi s plačilom izvedenca ne moreta dobiti pravne pomoči.

IV. Odgovornost izvedencev

Portugalski predpisi ne vsebujejo posebne določbe, ki bi obravnavala civilno odgovornost izvedenca, pač pa se uporabljajo splošni predpisi (odškodninsko /pogodbeno pravo).

Izvedenec mora svoje naloge kljub temu opraviti s primerno skrbnostjo, da ohrani imenovanje, saj mu lahko sodnik, če krši dolžnost sodelovanja s sodiščem, naloži plačilo kazni. Sodišče lahko tudi odstrani izvedenca iz postopka, če se njegova dejanja štejejo za malomarna (na primer, če svojega poročila ne predloži v določenem roku).

Imenovani izvedenci se morajo trdno zavezati, da bodo spoštovali nalogo, ki jim je dodeljena, razen če so javni uslužbenci in to posega v opravljanje njihovih dolžnosti.

Izvedencem svoje morebitne odgovornosti ni treba kriti z zavarovanjem poklicne odgovornosti.

Odgovornost izvedencev ni zakonsko omejena.

V. Dodatne informacije o izvedenskih postopkih

Glavne pravne določbe, ki se uporabljajo za sodno izvedenstvo na Portugalskem, so členi 467 do 489 [zakonika o civilnem postopku](#) in členi 151 do 163 [zakonika o kazenskem postopku](#). Angleška različica določb ni dostopna prek spleta.

Splošna pravila za imenovanje izvedenca v postopku na civilnem, kazenskem in upravnem sodišču so podobna. Naziv izvedenca ni zaščiten.

Portugalski pravni sistem ne razlikuje med izvedeno pričo, tehničnimi izvedenci, pravnimi izvedenci ali drugimi vrstami izvedencev.

Kot je bilo navedeno, ni drugega uradnega seznama izvedencev razen seznama, ki se nanaša na izvedence, imenovane na podlagi zakonika o razlastitvi. Pomoč izvedencev je v kazenskih in civilnih postopkih pogosta.

1. Imenovanje izvedencev

V civilnih postopkih lahko izvedence imenuje le sodišče. V kazenskih postopkih lahko izvedence med preiskovalno fazo imenuje tožilec.

Izvedenci se lahko imenujejo tudi za namen predhodnega ali predobravnavnega postopka.

1.a Imenovanje s strani sodišča

Sodišče lahko izvedenca imenuje na zahtevo stranke ali v skladu z lastno presojo. V pravnem postopku sodišče odredi izdelavo izvedenskega mnenja, če je odločitev odvisna od presoje dejstev, za katero je potrebno strokovno znanje.

Pri imenovanju izvedenca v postopku na civilnem, kazenskem in upravnem sodišču ni razlik.

Stranki in imenovani izvedenec, odvisno od okoliščin, lahko navedeta vzroke, ki jima preprečujejo opravljanje funkcije izvedenca in na podlagi katerih se jima to pravno oprosti.

Pravila, ki veljajo za izpodbijanje ugotovitev sodnikov, se smiselno uporabljajo.

Nosilci funkcije v neodvisnih organih ali ustreznih organih avtonomnih regij so izvzeti iz opravljanja funkcije izvedenca. Enako velja za tiste, ki imajo v skladu z zakonom podoben status, kot so državni tožilci pri opravljanju svojih nalog in diplomatski predstavniki tujih držav.

Vse osebe, ki se sklicujejo na osebne razloge, so lahko izključene iz zagotavljanja pomoči kot izvedenci.

Sodišče izvedence pri njihovem imenovanju izbire s seznama ali registra izvedencev, razen na področju medicinskega strokovnega znanja, ki je zakonito dodeljen javni ustanovi: [Instituto Nacional de Medicina Legal e Ciências Forenses](#) (nacionalni inštitut za sodno medicino in forenzične znanosti).

Sodišča izvedence običajno imenujejo iz registrov.

1.b Imenovanje s strani strank

Sodišče lahko izvedenca imenuje na zahtevo stranke ali v skladu z lastno presojo. V pravnem postopku sodišče odredi izdelavo izvedenskega mnenja, če je odločitev odvisna od presoje dejstev, za katero je potrebno strokovno znanje.

Stranki nimata pravice imenovati izvedenca, lahko ga le predlagata.

Lahko imenujeta izvedenca s skupnim strokovnim znanjem v civilnem postopku. V teh zadevah bo izvedenec, ki ga imenuje sodišče, tesno sodeloval z enim ali več izvedenci, ki jih imenujeta stranki.

2. Postopek

2.a Civilni postopek

Ni posebnih zahtev, ki jih mora upoštevati izvedenec v svojem poročilu in/ali pri sodnih postopkih, kot na primer v sodni praksi.

Sodišče ne spremlja ali nadzoruje, kako napredujejo preiskave izvedenca. Kadar iz tehničnih ali poklicnih razlogov ni mogoče pripraviti poročila v roku, ki ga je določil sodnik, je treba sodišče takoj uradno obvestiti, da čim prej imenuje novega izvedenca.

Kakovost izvedenskega dela se ne nadzoruje.

Sodišče ni zavezano upoštevati izvedenskega mnenja. Sodišče je lahko drugačnega mnenja kot izvedenec in odloči drugače. Vendar je treba nestrinjanje utemeljiti s tehničnimi razlogi in upravičiti.

Ne obstaja postopek, v skladu s katerim bi bil pred sojenjem opravljen sestanek z izvedenci ali bi bili ti navzkrižno zaslišani, da bi se vprašanja omejila in da bi sodišče razumelo različna mnenja.

Stranki lahko izvedencu pomagata in mu predložita pripombe v razmislek. Zagotoviti mu morata tudi pojasnila, ki se mu zdijo potrebna. V izvedenskem postopku je prisoten sodnik, ki lahko izrazi zahteve, ki se mu zdijo ustrezne v okviru tega posebnega postopka.

Da bi lahko izvedenci ustrezno opravljali svoje naloge, izvajali ustrezne ukrepe ali zagotavljali pojasnila in zahtevali dostop do informacij v spisih postopka, lahko uporabijo vsa potrebna sredstva.

Izvedencu zlasti ni treba imeti sestankov s strankami za pridobitev njihovih pripomb.

1. Izvedensko poročilo

Izvedencu v poročilu ni treba upoštevati obveznega okvira.

Če v primeru kolegijskega izvedenstva ni soglasja, lahko nasprotujoči si izvedenci pojasnijo razloge za svoja stališča.

Izvedencem ni treba predložiti predhodnega poročila.

Argumente strank morajo obravnavati v končnem poročilu.

Ni drugih posebnih zahtev, ki jih mora upoštevati izvedenec v svojem poročilu in/ali sodnem postopku, kot na primer pri sodni praksi.

V nekaterih primerih mora izvedenec pripraviti dodatno poročilo, če sodišče postavi dodatna vprašanja ali od izvedenca zahteva, da pojasni poročilo.

Izvedenci predložijo poročilo pisno.

2. Obravnava na sodišču

Če za to prosi ena od strank ali tako zahteva sodišče, se izvedenci udeležijo končne obravnave, da bi pod prisego zagotovili vsa pojasnila, ki se zahtevajo od njih.

2.b Drugo

(odgovori na ta vprašanja so navedeni v drugih delih te strani – v nadaljevanju so odgovori ponovljeni)

Ni drugih posebnih zahtev, ki jih mora upoštevati izvedenec v svojem poročilu in/ali sodnem postopku, kot na primer pri sodni praksi.

Sodišče ne spremlja ali nadzoruje, kako napredujejo preiskave izvedenca.

Kakovost izvedenskega dela se ne nadzoruje.

Stranke lahko poročilo izpodbijajo z izjavami in nasprotnim izvedenskim poročilom, preden sodišče odloči o zadevi.

Sodišču načeloma ni treba upoštevati izvedenskega mnenja. Če se sodišče odloči drugače, mora utemeljiti svoje nestrinjanje z izvedenskim mnenjem.

Ne obstaja postopek, v skladu s katerim bi bil pred sojenjem opravljen sestanek z izvedenci ali bi bili ti navzkrižno zaslišani, da bi se vprašanja omejila in da bi sodišče razumelo različna mnenja.

Izvedenci so lahko med postopkom v stiku s strankami.

Stranke so običajno lahko prisotne med izvedbo izvedenskih preiskav ter lahko predložijo pripombe in odgovarjajo na vprašanja izvedencev.

Izvedencu zlasti ni treba imeti sestankov s strankami za pridobitev njihovih pripomb.

Tukaj predstavljene informacije so bile zbrane med projektom Poišči izvedenca pri kontaktnih točkah po državah, ki jih je izbral

[Evropski inštitut za sodno izvedenstvo in sodne izvedence \(EEEI\).](#)

Zadnja posodobitev: 07/04/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali

podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.